Samen sterk
tegen schooluitval

Jaarverslag

LEREN WERKT

2024-2025

LEREN WERKT

2024-2025

Inhoud

Voorwoord 7

1. LerenWerkt 8

2. Schoolverzuim • Cijfers & Resultaten 12

3. Voortijdig schoolverlaten • Cijfers & Resultaten 26

4. Regionale en landelijke ontwikkelingen 44

Bijlage 1. 52
Verzuimmeldingen en resultaten 2024-2025

Bijlage 2. 57
Vrijstellingen, Haltverwijzingen en processen-verbaal 2024-2025

Bijlage 3. 58
Vsv'ers in beeld

Bijlage 4. 59
Waar gaan kinderen naar school?

Voorwoord

Welkom!

In dit jaarverslag blikken we terug op de ontwikkelingen rond leerplicht en het Doorstroompunt in de regio Achterhoek. Met trots delen we de hoogtepunten én leermomenten van het schooljaar 2024–2025. Een dynamisch jaar, waarin we samen werkten aan het terugdringen van schoolverzuim, het voorkomen van uitval en het begeleiden van jongeren naar een opleiding of duurzaam werk. Dit verslag laat zien hoe veerkracht en verbinding ons verder brachten.

Het schooljaar 2024–2025 stond in het teken van de voorbereidingen op een belangrijke wetswijziging: de Wet van school naar duurzaam werk. Door intensieve afstemming met onderwijsinstellingen, gemeenten en de Arbeidsmarktregio Achterhoek hebben we gezamenlijk plannen ontwikkeld om krachtig in te spelen op de nieuwe kaders. Tegelijkertijd zorgden politieke onzekerheden als gevolg van de val van het kabinet voor de nodige spanning. In het najaar van 2025 ligt er een nieuwe regionale aanpak voor jongeren klaar.

Ook is de basis gelegd voor een vernieuwde dienstverleningsovereenkomst, die aansluit bij de regionale samenwerking rond leerplicht. Deze overeenkomst versterkt onze gezamenlijke inzet, verduidelijkt rollen en biedt een toekomstbestendige werkwijze waarin alle partners meebouwen aan een gedeelde visie.

Dank aan alle collega's, scholen, samenwerkingspartners, ouders én jongeren voor hun onmisbare bijdrage en betrokkenheid. Laten we met die positieve energie blijven bouwen aan een Achterhoek waarin iedere jongere de ruimte krijgt om te groeien.

Met hartelijke groet,

Jet Philipsen, regionaal coördinator Doorstroompunt
Renske Seesink-Joling, regionaal coördinator Leerplicht

1. LerenWerkt

LerenWerkt bestaat uit een regionale samenwerking rond leerplicht en het Doorstroompunt in de regio Achterhoek. Wij zetten ons in voor verzuimende leerlingen[1], leerlingen die op school dreigen uit te vallen en leerlingen die voortijdig zijn gestopt met school. Ons doel is dat alle jongeren een startkwalificatie[2] behalen, maar lukt dat niet, dan ondersteunen wij jongeren bij het vinden van een passend alternatief.

Wij werken samen met de volgende negen gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

Leerplicht en kwalificatieplicht

Kinderen in de leeftijd van 5 tot 16 jaar zijn leerplichtig. Jongeren tussen 16 en 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald, zijn kwalificatieplichtig. De leerplichtambtenaren van de gemeenten begeleiden leerlingen die verzuimen in het (speciaal) basisonderwijs en het voortgezet (speciaal) onderwijs. De leerplichtambtenaren mbo begeleiden jongeren in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) die verzuimen.

Verzuim 18+ en voortijdig schoolverlaten

De consulenten van het Doorstroompunt begeleiden jongeren tussen 18 en 23 jaar die verzuimen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en mbo. Daarnaast begeleiden zij alle voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) van 18 tot 23 jaar met het doel dat ze teruggaan naar school om een startkwalificatie te behalen. Wanneer onderwijs niet passend is, begeleiden zij jongeren waar nodig in de overstap naar werk of hulpverlening. Hierbij is samenwerking met scholen, gemeenten en sociale diensten van groot belang.

1. In dit verslag spreken we over leerlingen en studenten (in relatie tot de school), kinderen (5- tot 16-jarigen) en jongeren (16- tot 23-jarigen).
2. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.

Tabel 1 Aantal kinderen/jongeren Doorstroompunt Achterhoek (peildatum 1 januari 2025)

	4-jarigen	5 tot 16-jarigen	16 tot 18-jarigen	18 tot 23-jarigen	totaal
Aalten	274	3.035	688	1.520	5.517
Berkelland	359	4.420	1.037	2.486	8.302
Bronckhorst	287	3.484	761	2.072	6.604
Doesburg	77	1.011	203	564	1.855
Doetinchem	524	6.653	1.372	3.467	12.016
Montferland	346	3.718	734	2.050	6.848
Oost Gelre	307	3.181	674	1.691	5.853
Oude IJsselstreek	343	4.019	927	2.249	7.538
Winterswijk	278	3.046	641	1.712	5.677
TOTAAL	**2.795**	**32.567**	**7.037**	**17.811**	**60.210**

Grafiek 1 Ontwikkeling aantal kinderen/jongeren Doorstroompunt Achterhoek over 3 schooljaren

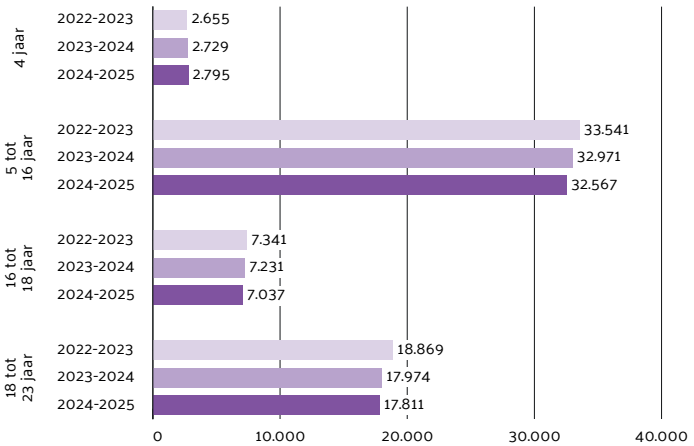

Bron: CBS Statline op peildatum 1 januari 2023, 2024 en 2025

Toelichting

De daling van het aantal kinderen/jongeren in de leer-/kwalificatieplichtige leeftijd zet zich voort. We zien dat het aantal 4-jarigen ten opzichte van vorig schooljaar licht is gestegen; bij andere leeftijdsgroepen is er sprake van een daling.

Registratie

Een tijdige en volledige melding van verzuim en voortijdig schoolverlaten is van groot belang. Hoe langer een leerling afwezig is, hoe moeilijker het is om weer naar school te gaan. Scholen[3] doen bij verzuim of schoolverlaten een melding, waarna LerenWerkt aan de slag gaat.

Onze ketenpartners

Om onze doelen te bereiken, werken wij samen met diverse organisaties. Als het niet haalbaar blijkt om een jongere terug te begeleiden naar het onderwijs, helpen de leerplichtambtenaren of consulenten van het Doorstroompunt de jongere in kwestie bij het vinden van werk of een ander passend traject.

Methodische Aanpak Schoolverzuim

Bij het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim hanteren wij de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Bij meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim onderscheidt de MAS vier verschillende routes. De aanpak is licht waar mogelijk en zwaarder waar nodig. Het is ook mogelijk om routes te combineren.

LerenWerkt werkt samen met scholen en organisaties, zoals sociale (wijk)teams, GGD, Onderwijsinspectie, Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdbescherming, Halt, Openbaar Ministerie, Leerwerkloket, Loopbaanplein en Sociale Dienst.

Routes

- → Vrijwillige (jeugd)hulp
- → Halt-interventie schoolverzuim
- → Gedwongen hulp in civiel kader
- → Dwang in een strafrechtelijk kader

3. In dit verslag spreken we over scholen. Hiermee worden ook andere onderwijsinstellingen bedoeld.

Wist je dat...

... de Leerplichtwet in Nederland al bestaat sinds 1969?

... 40,7% van de vo-leerlingen buiten de eigen gemeente naar school gaat? Nieuwsgierig naar de cijfers? Zie de tabel in bijlage 4.

2. Schoolverzuim • Cijfers & Resultaten

Schoolverzuim is vaak een voorbode van voortijdig schoolverlaten. Een goede regionale verzuimaanpak met eenduidige afspraken tussen gemeenten en scholen is dan ook noodzakelijk om schooluitval te voorkomen en terug te dringen.

Aanpak schoolverzuim

Bij de aanpak van schoolverzuim is de school de eerstverantwoordelijke partij. Naast het tijdig melden van in- en uitschrijvingen van leerlingen, is de school verplicht om een goede verzuim-registratie bij te houden.

Volgens de Leerplichtwet moeten scholen een leerling, die in een periode van 4 aaneengesloten weken 16 uur zonder geldige reden afwezig is, melden bij het verzuimloket van DUO. Deze melding komt daarna automatisch in het leerlingvolgsysteem bij de leerplichtambtenaar terecht. Uiteraard mogen scholen verzuim ook eerder melden (preventief). Hierover zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het Regionaal Verzuimprotocol Achterhoek.

Absoluut verzuim

Het leer- en kwalificatieplichtige kind is niet bij een school ingeschreven.

Verzuimmeldingen

Grafiek 2 Aantal meldingen absoluut verzuim

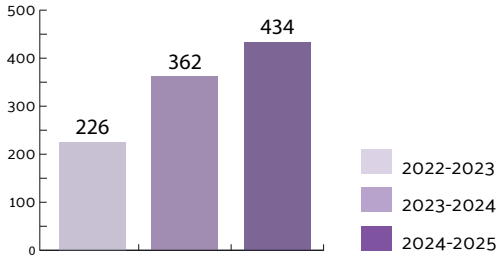

Absoluut verzuim opnieuw gestegen

Dit schooljaar is het absoluut verzuim, net als voorgaande jaren, gestegen: van **362** naar **434** meldingen. Dit is bijna **20% meer** dan vorig schooljaar. Wanneer we inzoomen op de verschillende soorten onderwijs en gemeenten, zien we echter grote verschillen.

- Zo is in het voortgezet onderwijs juist sprake van een daling van 44%. Deze daling komt vooral doordat er in Doetinchem afgelopen schooljaar minder opvang voor asielzoekers was. De voormalige vluchtelingenopvang leidde voorgaand schooljaar tot een hoger absoluut verzuim.
- Binnen de groep 'geen onderwijs' (jongeren die in Nederland nog geen onderwijs hebben gevolgd) is het aantal absoluut verzuimers gestegen van 194 naar 289 (+67%). Deze toename is vooral zichtbaar in de gemeenten Aalten, Doesburg, Montferland en Oude IJsselstreek, waar dit schooljaar meer vluchtelingen worden opgevangen dan in voorgaande jaren. Hierdoor is de vraag naar ISK-onderwijs groter dan het aantal beschikbare plekken, waardoor sommige jongeren langer op een wachtlijst staan en tijdelijk geen onderwijs volgen.
- Aan het eind van het schooljaar staat 65% van alle absoluut verzuimers weer ingeschreven bij een school. 14% is verhuisd naar een andere regio, 9% is nog absoluut verzuimer en in beeld bij de leerplichtambtenaar. 8% is 18 jaar geworden en overgedragen aan de consulent van het Doorstroompunt. De overige 4% heeft een vrijstelling, zit in een hulpverleningstraject of heeft (tijdelijk) werk.

Grafiek 3 Aantal meldingen relatief verzuim

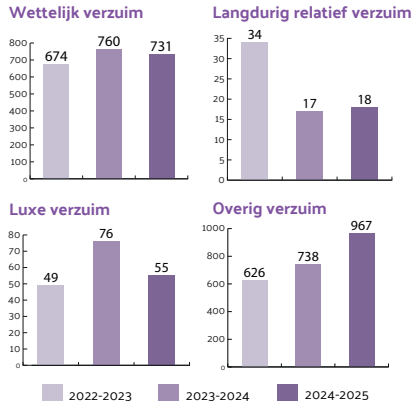

Relatief verzuim

De leer- of kwalificatieplichtige leerling is ongeoorloofd afwezig. Hieronder valt:

- Wettelijk verzuim: de leerling is in een periode van 4 aaneengesloten weken 16 les- of praktijkuren afwezig zonder geldige reden.
- Langdurig relatief verzuim: de leerling verzuimt meer dan 4 weken zonder geldige reden.
- Luxe verzuim: de leerling gaat zonder toestemming van de schoolleiding buiten de schoolvakanties op vakantie.
- Overig verzuim: de leerling is vaak te laat, laat spijbelgedrag zien of is enkele uren of dagen met onbekende reden afwezig. Ook twijfelachtig ziekteverzuim kan hieronder vallen.

Daling wettelijk verzuim, stijging overig verzuim

- **Wettelijk verzuim:** We zien het afgelopen schooljaar een daling van het aantal leerlingen waarvan wettelijk verzuim is gemeld (van **760** naar **731**), dankzij een meer preventieve aanpak.
- **Overig verzuim:** Dankzij de daling van wettelijk verzuim, zien we bij overig verzuim een stijging (van **738** naar **967**). Er wordt dus meer preventief gemeld. De leerplichtambtenaren hebben namelijk tijd geïnvesteerd in het stimuleren van scholen om verzuim preventief te melden. De leerplichtambtenaren komen hierdoor eerder in contact met de jongeren. Daarnaast hebben sommige leerplichtambtenaren preventieve spreekuren op scholen.
- **Luxe verzuim:** Het aantal meldingen van luxe verzuim is vergeleken met vorig schooljaar gedaald: van **76** naar **55**. Leerplichtambtenaren hebben nauw contact met scholen over het al dan niet verlenen van verlof. Daarnaast wordt er strenger gehandhaafd op luxe verzuim, wat ouders kan ontmoedigen om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan.

In bijlage 1 zijn de cijfers uitgesplitst naar soort onderwijs en gemeente.

Wist je dat...

... het werk van de leerplichtambtenaar steeds meer verschuift naar preventief handelen?

... de leerplichtambtenaren dit schooljaar samen op bezoek zijn geweest bij dagbestedings- en ontwikkelplekken in de regio, om kennis te maken, te leren van elkaar en samenwerking te versterken?

... we een stagiair hebben die afstudeert op een onderzoek naar absoluut verzuim?

Grafiek 4 Aantal vragen om informatie/advies

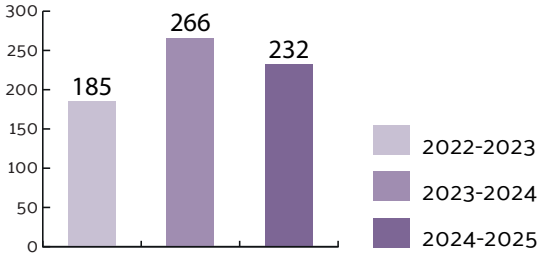

Bij 'Informatie en advies' gaat het om contacten met scholen, ouders, jongeren en andere partijen, zoals vragen over opleidingen of scholen of bemiddeling tussen ouders, jongeren en school.

Resultaten

Diagram 1 Resultaten absoluut en relatief verzuim 2024-2025

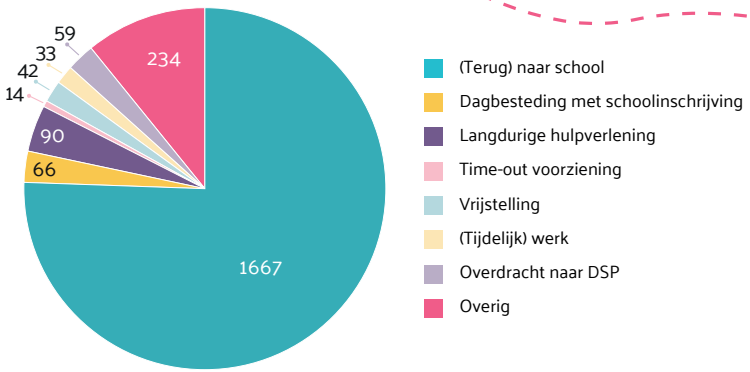

Totaal: 2205

Hiervan zijn 80 jongeren verhuisd naar een andere regio, 37 jongeren zijn nog in behandeling en bij 117 jongeren is sprake van een andere afrondingsreden.

Vrijstellingen

Volgens de Leerplichtwet kunnen kinderen/jongeren op grond van de volgende redenen worden vrijgesteld van de leerplicht:

- **Artikel 3a:** vervangende leerplicht voor 14-/15-jarige jongeren. De jongere volgt naast algemeen vormend onderwijs en op het beroep gericht onderwijs tevens praktijktijd, bestaande uit arbeid van lichte aard.
- **Artikel 3b:** vervangende leerplicht voor het laatste volledige leerplichtjaar van de jongere (de schoolinschrijving bij het vo wordt vervangen door een schoolinschrijving bij het mbo).
- **Artikel 5 onder a:** het kind/de jongere kan niet naar school of op school worden toegelaten vanwege lichamelijke en/of psychische oorzaken.
- **Artikel 5 onder b:** de ouders hebben bedenkingen over de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen.
- **Artikel 5 onder c:** de leerling is ingeschreven bij een school buiten Nederland en bezoekt deze school regelmatig.
- **Artikel 15:** een kwalificatieplichtige jongere krijgt op een andere manier voldoende onderwijs, bijvoorbeeld tijdens een interne bedrijfsopleiding.

Wist je dat...

... een preventief gesprek wettelijk verzuim kan voorkomen?

... we jongeren ook thuis bezoeken als dat nodig is, gewoon om samen te kijken wat wél mogelijk is?

... jongeren vaak verrast zijn hoe prettig en helpend een gesprek met leerplicht eigenlijk is?

Stijging aantal vrijstellingen

- **Artikel 3a en 3b:** Deze vrijstellingen komen in onze regio zelden voor. Afgelopen schooljaar is er **één** vrijstelling verleend op grond van artikel 3a. Er zijn geen vrijstellingen op grond van artikel 3b geregistreerd.
- **Artikel 5 onder a:** Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a is gestegen van **66** naar **74**. Er zijn verschillen tussen gemeenten: in de ene gemeente is sprake van een stijging, in de andere van een daling. Er is hiervoor geen eenduidige verklaring..
- **Artikel 5 onder b:** Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b is gestegen van **71** naar **79**. Ook hier zijn gemeentelijke verschillen zichtbaar. Oorzaak van de toename is onder andere verhuizing naar de regio van gezinnen, waarvan meerdere kinderen tegelijk een vrijstelling ontvangen. Ook komt het voor dat de broertjes en zusjes van een kind dat leerplichtig wordt al een vrijstelling hebben, en dat deze lijn wordt voortgezet.
- **Artikel 5 onder c:** Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder c is gestegen van **44** naar **52**. Deze stijging komt vooral doordat enkele gezinnen zijn teruggekeerd naar hun thuisland om te onderzoeken of zij daar opnieuw een bestaan op kunnen bouwen.
- **Artikel 15:** Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 15 is gestegen van **21** naar **36**. Deze toename hangt samen met jongeren die op 17-jarige leeftijd in het kader van vervroegde inburgering stoppen met school, een Internationale Schakelklas (ISK). In deze gevallen was een vrijstelling van de leerplicht nodig. Daarnaast zijn er jongeren gestopt met regulier onderwijs omdat zij een andere daginvulling hebben (werk, interne cursussen of een particuliere opleiding).

Tabel 2 Aantal toegekende vrijstellingen

	Artikel 3a	Artikel 3b	Artikel 5 onder a	Artikel 5 onder b	Artikel 5 onder c	Artikel 15
2022-2023		1	52	51	35	40
2023-2024			66	71	44	21
2024-2025	1		74	79	52	36

Zie bijlage 2 voor een uitsplitsing van de toegekende vrijstellingen naar gemeente over het schooljaar 2024-2025.

Halt-interventie en proces-verbaal

Grafiek 5 Aantal Halt-interventies en processen-verbaal

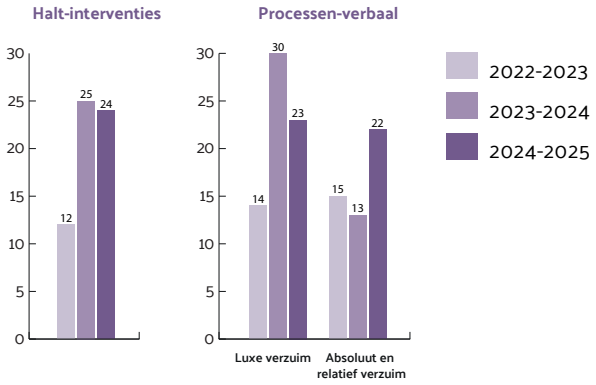

De cijfers per gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2.

Handhaving: wat valt op?

- Het aantal Halt-interventies is gelijk gebleven. Wel is het aantal processen-verbaal wettelijk verzuim gestegen van **13** naar **22**. Oorzaak hiervan is dat er meer Halt-interventies negatief zijn afgesloten, waarna is overgegaan tot een proces-verbaal.
- Het aantal processen-verbaal voor luxe verzuim is gedaald doordat het aantal meldingen van luxe verzuim ook is afgenomen.

Leerplichttelling

Leerplicht: landelijke cijfers

Elk jaar in oktober geven alle leerplicht-ambtenaren de verzuimgegevens van het voorgaande schooljaar door aan het Ministerie van OCW. Dit wordt ook wel de 'Leerplichttelling' genoemd. Het Ministerie gebruikt deze gegevens om het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Doordat elke gemeente in Nederland deze Leerplichttelling doet en de uiteindelijke cijfers openbaar zijn, is het mogelijk om gemeenten en regio's met elkaar te vergelijken.

De gegevens zijn gebaseerd op de opgaven van gemeenten (gecontroleerd door de leerplichtambtenaar). De cijfers hebben betrekking op het aantal leer- en kwalificatieplichtige leerlingen dat één of meerdere keren heeft verzuimd en niet op het aantal verzuimmeldingen.

In deze vergelijking bekijken we de cijfers over absoluut verzuim, relatief verzuim[4], langdurig relatief verzuim en vrijstellingen van drie schooljaren: 2021–2022, 2022–2023 en 2023–2024. We leggen de trends in de Achterhoek naast cijfers van de benchmarkregio's[5] en het landelijke gemiddelde.

Bevindingen

- Absoluut verzuim is in de Achterhoek de afgelopen drie jaar sterker gestegen dan in de benchmarkregio's en landelijk. Mogelijke verklaring hiervoor is dat in de Achterhoek álle jongeren zonder schoolinschrijving worden meegeteld, ongeacht de duur van het verzuim (twee dagen of vier weken) en of ze op een ISK wachtlijst staan.
- Het aandeel relatief verzuim in de Achterhoek ligt lager dan in de benchmarkregio's en landelijk. Wel is het relatief verzuim in de

4. Het gaat hier om meldingen van wettelijk verzuim (16 uur in 4 aaneengesloten weken).
5. In het nieuwe regionale plan Voortijdig Schoolverlaten (2026-2029) wordt de Achterhoek afgezet tegen drie benchmarkregio's: IJssel-Vecht, Noord- en Midden-Drenthe en de Kop van Noord-Holland. De benchmark is gebaseerd op drie criteria: het aandeel minimahuishoudens, de bevolkingsdichtheid van de regio en het aandeel huishoudens dat in de contactgemeente woont.

Achterhoek de afgelopen drie jaar sterker gestegen dan landelijk (37% vs. 14%).

- Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a ligt in de Achterhoek lager dan landelijk en in de benchmarkregio's. Er is een nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband, waarin wordt beoordeeld in hoeverre een kind nog ontwikkel- of scholingsmogelijkheden heeft.
- Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b ligt in de Achterhoek hoger dan landelijk en in de benchmarkregio's. Het beperkte aantal scholen met verschillende levensbeschouwelijke richtingen in de Achterhoek speelt hierin een rol.

Percentages absoluut verzuim, (langdurig) relatief verzuim en vrijstellingen t.o.v. aantal leer- en kwalificatieplichtige leerlingen

		Aantal leer- en kwalificatie plichtige leerlingen	Absoluut verzuim	Relatief verzuim	Langdurig relatief verzuim (begin+toename)	Vrijstelling Artikel 15	Vrijstelling Artikel 5 onder a	Vrijstelling Artikel 5 onder b	Vrijstelling Artikel 5 onder c
Achterhoek	2023-2024	39.637	0,92%	1,92%	0,04%	0,05%	0,17%	0,18%	0,11%
	2022-2023	40.707	0,56%	1,57%	0,08%	0,09%	0,11%	0,14%	0,08%
	2021-2022	41.840	0,12%	1,40%	0,08%	0,04%	0,12%	0,14%	0,04%
Noord en midden Drenthe	2023-2024	26.694	0,31%	2,02%	0,14%	0,00%	0,48%	0,09%	0,10%
	2022-2023	27.162	0,18%	1,90%	0,14%	0,02%	0,39%	0,08%	0,13%
	2021-2022	26.695	0,08%	1,84%	0,11%	0,03%	0,40%	0,07%	0,06%
IJssel-vecht	2023-2024	68.849	0,51%	2,58%	0,07%	0,02%	0,34%	0,09%	0,06%
	2022-2023	69.151	0,59%	2,80%	0,07%	0,02%	0,28%	0,07%	0,04%
	2021-2022	68.652	1,01%	1,40%	0,07%	0,02%	0,26%	0,06%	0,04%
Kop van Noord Holland	2023-2024	21.337	0,62%	2,77%	0,15%	0,09%	0,50%	0,15%	0,14%
	2022-2023	21.695	0,50%	3,03%	0,14%	0,05%	0,43%	0,16%	0,06%
	2021-2022	21.808	0,51%	2,34%	0,08%	0,03%	0,35%	0,10%	0,06%
Landelijk	2023-2024	2.414.977	0,62%	2,79%	0,18%	0,06%	0,40%	0,10%	0,38%
	2022-2023	2.425.302	0,57%	2,71%	0,16%	0,06%	0,35%	0,09%	0,37%
	2021-2022	2.401.865	0,43%	2,45%	0,14%	0,05%	0,31%	0,07%	0,34%

Bron: Leerplichttelling 2021-2022 t/m 2023-2024*

*Let op: cijfers hebben enige vertraging. Zo zijn in mei 2025 de cijfers over schooljaar 2023-2024 bekend geworden.

Verzuim 18+

Jongeren tussen de 18 en 23 jaar die verzuimen, lopen het risico dat ze voortijdig met school stoppen. Daarom zetten wij ons er actief voor in om deze groep snel in beeld te krijgen en te ondersteunen. In nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen zoeken we direct contact met jongeren zodra zij niet meer op school verschijnen. Ons uitgangspunt is dat elke jongere recht heeft op gelijke ondersteuning en betrokkenheid. Het Regionaal verzuimprotocol Achterhoek speelt hierin een centrale rol; we moedigen scholen aan om dit protocol consequent toe te passen. Tegelijkertijd blijft onze aanpak altijd afgestemd op de individuele situatie: samen met de school én de jongere zoeken we naar een passende oplossing.

Tabel 3 Verzuimmeldingen 18+

	Verzuim-meldingen 18+	Waarvan actie gewenst = ja	% Actie gewenst = ja
2022-2023	1.133	457	40%
2023-2024	1.157	498	43%
2024-2025	1.209	380	31%

Verzuim 18+: duiding en trends

Meer aandacht voor verzuim, meer meldingen
De afgelopen jaren is er op scholen veel aandacht besteed aan het vroegtijdig signaleren en melden van verzuim. Hierdoor zijn leerlingen eerder in beeld en de consulenten van het Doorstroompunt tijdig betrokken. Dat blijkt ook uit de cijfers. Het aantal verzuimmeldingen is gestegen naar **1.209**, een toename van 4% ten opzichte van vorig schooljaar en 7% ten opzichte van twee jaar geleden.

- **Aanhoudend verzuim beter in beeld:** Het is belangrijk om te weten dat één jongere meerdere keren kan worden gemeld. In totaal gaat het om 600 unieke jongeren. Bij 251 van hen is er sprake van herhaaldelijk of doorlopend verzuim (recidive). Bij 58% van de jongeren (349) blijft het bij één melding, waarna zij hun schoolgang hervatten. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met schooljaar 2023-2024.

- **Minder 'actie gewenst':** In 2024-2025 gaven scholen bij **31%** van de meldingen (**380** keer) aan dat actie van onze kant gewenst was. Dat percentage is lager dan vorig jaar. Wanneer bij een tweede melding opnieuw wordt aangegeven dat er 'geen actie gewenst is', nemen we toch contact op met zowel de jongere als met de school, omdat we het belangrijk vinden dat jongeren bij verzuim de juiste ondersteuning krijgen om hun schoolgang weer op te pakken. In totaal was dit bij 173 unieke jongeren minstens twee keer het geval. Wij zijn ervan overtuigd dat bij herhaald verzuim, naast de inzet van de school, inzet van consulenten van het Doorstroompunt waardevol is. Samen bepalen we welke vervolgstap het beste past om het verzuim te stoppen.

- **Wat gebeurt er na inzet van de consulent?**
  Na inzet van de consulent, wordt in 73% van de gevallen de opleiding gecontinueerd. 14% van de jongeren besluit toch te stoppen met de opleiding. In die gevallen is er sprake van voortijdige schooluitval en blijft de consulent de jongeren ondersteunen. 6% van de jongeren stapt over naar een andere opleiding of school. In de overige gevallen stopt de inzet van een consulent omdat jongeren uit beeld raken; ze reageren niet meer, zijn verhuisd of zijn overgedragen aan een partij die jongeren langer en intensievere hulpverlening biedt.

Uit de praktijk

Betrokken partijen

- Liemers College, locatie Landeweer
- Gemeente Montferland, jeugdconsulent en leerplichtambtenaar
- Tactus verslavingszorg
- IJsselgroep jeugdpraktijk
- BijBen (dagbesteding en zorgondersteuning)
- Gezin

Van dal naar doorbraak: Hoe Daan zijn weg terugvond

Wie zijn wij

Wij zijn de ouders van Daan[6]. Daan is 15 jaar en ging soepel door de basisschool en begon vol vertrouwen aan de mavo. In de brugklas was het gezellig, maar het schoolwerk ging hem minder makkelijk af. Met moeite haalde hij het eerste jaar, maar in het tweede jaar liep hij vast en zakte hij af naar het vmbo (kader beroepsgericht) op het Liemers College, locatie Landeweer. Dat was een harde klap. Hij voelde zich alleen, paste zich aan door zich stoerder te gedragen en verloor zichzelf steeds meer. We zagen steeds minder van de echte Daan.

Steun vanuit de gemeente

Vanaf februari 2024 ging het snel bergafwaarts. Daan zijn gedrag ontspoorde en wij konden het niet meer alleen. Via school kwamen we in contact met het sociaal team, waaraan leerplicht en de jeugdconsulent gekoppeld zijn. Aan de keukentafel deelden we onze zorgen en emoties. Dankzij onze openheid kregen we alle hulp die mogelijk was. Er werd altijd gekeken naar Daan als persoon: wat had hij nodig, hoe konden we hem het beste ondersteunen? Het contact was intensief en warm, met veel begrip voor onze situatie.

6. De naam van Daan is gefingeerd.

Hulp van IJsselgroep en Tactus

Daan werd aangemeld bij IJsselgroep voor onderzoek, maar vanwege een verslaving moest eerst behandeling plaatsvinden. Zo kwamen we bij Tactus terecht. Het traject was zwaar. Zelfs tijdens de zomervakantie wist Daan aan drugs te komen. Zijn verslaving verergerde, hij liep weg van huis en zwierf 's nachts rond. Ons gezin stond op instorten.

"Dankzij onze openheid kregen we alle hulp die mogelijk was."

De ommekeer kwam toen Daan na een verkeerde keuze in elkaar werd geslagen. Dat moment maakte diepe indruk op hem. Hij stopte van de ene op de andere dag met drugs. Met steun van zijn zussen en ons begon hij aan zijn herstel.
Na een aantal weken werd het traject bij Tactus afgerond en startte IJsselgroep opnieuw de onderzoeken. De conclusie: ADHD. Met die diagnose konden we gericht verder zoeken naar de juiste ondersteuning.

Zoektocht naar passend onderwijs

Door het incident in oktober lukte het Daan niet meer om naar school te gaan. Toch bleef school betrokken en zocht zij samen met de leerplichtambtenaar naar een passende oplossing. We kwamen bij dagbesteding BijBen terecht. Daar vond Daan rust en kon hij op zijn eigen tempo weer vooruit.

Toen hij eraan toe was, zochten we verder. Het mbo was geen optie vanwege zijn leeftijd. Maar school en leerplicht gaven de moed niet op. Na meerdere gesprekken met ons kwamen zij als mogelijke optie met het project *Klaslokaal in de regio*. Ondertussen had Daan zelf een baantje geregeld bij een transportbedrijf. Dit bedrijf bleek een erkend leerbedrijf te zijn en was bereid mee te werken. Zo ontstond het plan: Daan zou bij het bedrijf stagelopen en daarnaast één dag per week naar school gaan. Op deze manier kon hij zijn niveau 1-diploma halen en doorstromen naar niveau 2.

Samenwerking en vertrouwen

Als ouders zijn we door een diep dal gegaan. We hebben hulp gevraagd, gekregen en geaccepteerd. De jeugdconsulent, leerplichtambtenaar, school, IJsselgroep en Tactus: iedereen stond naast ons en geloofde in Daan. Dat vertrouwen heeft het verschil gemaakt. We hebben onze zoon weer terug. En daarvoor zijn we iedereen die aan onze keukentafel heeft gezeten ontzettend dankbaar.

3. Voortijdig schoolverlaten • Cijfers & Resultaten

Het Doorstroompunt zet zich ervoor in om het aantal jongeren dat voortijdig stopt met hun opleiding te ondersteunen naar een passend vervolg; een nieuwe opleiding, stage, werk of een maatwerktraject. We monitoren hoeveel jongeren zonder startkwalificatie stoppen met school. Hiervoor maken we gebruik van gegevens uit ons eigen systeem, maar ook van de landelijke cijfers van DUO.

Jongeren die in schooljaar 2024-2025 zijn uitgeschreven noemen we 'nieuwe vsv'ers'. Onder 'oud-vsv'ers' verstaan we jongeren die in voorgaande schooljaren het onderwijs hebben verlaten en nog geen schoolinschrijving, startkwalificatie of baan hebben.

Landelijke cijfers

Met de landelijke DUO cijfers kunnen we het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in de regio Achterhoek vergelijken met de rest van Nederland. De (nieuwste) cijfers hebben betrekking op jongeren van 12 tot 23 jaar die op 1 oktober 2023 onderwijs volgen en die een jaar later, dus op 1 oktober 2024, niet meer zijn ingeschreven bij een opleiding en in de tussentijd geen startkwalificatie hebben behaald[7].

7. De vsv-cijfers van DUO hebben altijd één schooljaar vertraging. Op moment van schrijven zijn de cijfers van schooljaar 2024-2025 nog niet bekend. Voor schooljaar 2023-2024 betreft het de voorlopige cijfers.

Grafiek 6 Nieuwe vsv'ers naar soort onderwijs

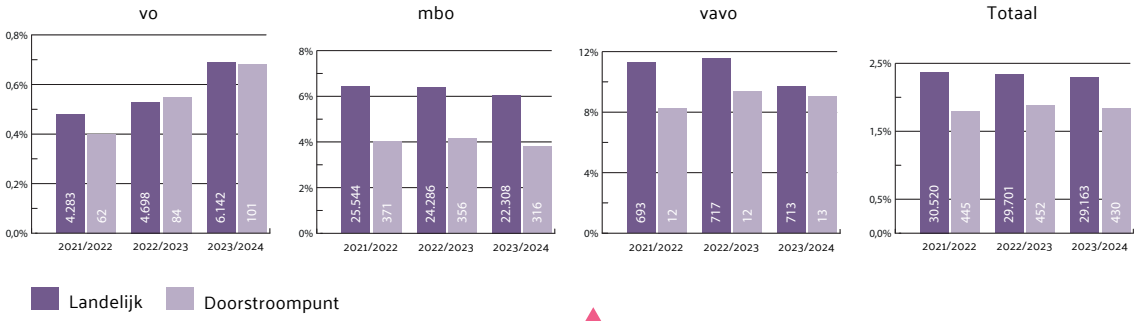

Bron: VSV dashboard

Zie bijlage 3 voor de tabel met daarin het overzicht van nieuwe vsv'ers naar soort onderwijs.

Achterhoek in landelijk perspectief

- **Landelijke doelstelling niet binnen handbereik:** De landelijke doelstelling is dat in 2026 het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) is teruggebracht tot maximaal 18.000 per jaar. De afgelopen jaren steeg het aantal nieuwe vsv'ers tot ruim 30.000 in schooljaar 2021-2022. Inmiddels is er een daling zichtbaar: in schooljaar 2023-2024 zijn er ruim 29.000 nieuwe vsv'ers. Het streefaantal van 18.000 lijkt daarmee vooralsnog niet binnen bereik.

- **Vsv in de Achterhoek daalt:** Ook in de regio Achterhoek nam het aantal nieuwe vsv'ers de afgelopen jaren toe, met een piek van 452 in schooljaar 2022-2023. Inmiddels zien we een voorzichtige daling: in 2023-2024 zijn er 430 nieuwe vsv'ers. Het percentage nieuwe vsv'ers is gedaald tot 1,84% van het totaal aantal deelnemers. Daarmee blijft de regio echter boven het beoogde streefcijfer van 1,34%[8] voor schooljaar 2023-2024.

- **Achterhoek t.o.v. andere regio's:** Wanneer we de percentages nieuwe vsv'ers van de verschillende Doorstroompuntregio's vergelijken, staat de Achterhoek met 1,84% op de vijfde plek. Het landelijk gemiddelde is 2,29%. Het is voor het eerst in deze planperiode (2020-2025) dat de regio niet meer behoort tot de top drie met het laagste vsv-percentage.

- **Toename voortijdig schoolverlaters in het vo:** Het aantal vsv'ers afkomstig uit het voortgezet onderwijs is sinds schooljaar 2021-2022 gestegen van 62 naar 101, een toename van 63%. Een verdiepende analyse laat zien dat in 45 gevallen sprake was van uitval op het ISK. Deze stijging hangt deels samen met knelpunten in de doorstroom van ISK naar inburgering of vervolgonderwijs. Ook op landelijk niveau is er in het voortgezet onderwijs sprake van een toename van voortijdig schoolverlaten.

- **Vsv-dashboard:** Voor een verdiepende blik op de cijfers per gemeente verwijzen we naar het vsv-dashboard. Hier is ook te zien wat jongeren doen 'één jaar na uitval'. In de Achterhoek is 39% van deze jongeren dan aan het werk, 24% is terug in het onderwijs, en 37% is nog steeds vsv'er.[9]

8. Percentage zoals opgenomen in Regionaal programma voortijd schoolverlaten 2020-2025 ('Jongeren op de juiste plek').
9. Percentages horen bij vsv-data uit schooljaar 2022-2023.

FITCH

Regionale cijfers

LerenWerkt volgt alle jongeren zonder startkwalificatie en zonder schoolinschrijving. Wanneer jongeren bij een school worden uitgeschreven, ontvangen de consulenten van het Doorstroompunt hiervan direct een melding. Iedere melding wordt onderzocht. Vervolgens wordt samen met de jongere bepaald welke ondersteuning gewenst is.

Niet al deze jongeren blijven daadwerkelijk vsv'er, afgelopen schooljaar zijn 272 jongeren weer op een route terug naar school begeleid (22%).

Nieuwe vsv'ers

In schooljaar 2024-2025 hebben we van **1.241 jongeren** een melding van **schooluitschrijving** ontvangen, dit noemen we nieuwe vsv'ers. Dit is acht procent minder dan vorig schooljaar. Consulenten proberen de oorzaken van voortijdig schoolverlaten te achterhalen. 23% van deze jongeren geeft aan te willen werken, 12% heeft een verkeerde opleidingskeuze gemaakt en 10% ervaart (medische) problematiek.

- Bij **125 jongeren** is de consulent aan het eind van het schooljaar nog steeds betrokken.
- **756 jongeren** worden aan het eind van het schooljaar niet meer actief begeleid, zij worden gemonitord. De consulent van het Doorstroompunt houdt een vinger aan de pols en checkt periodiek of een jongere een (nieuwe) schoolinschrijving of werk met voldoende inkomen heeft. Indien nodig zoekt de consulent opnieuw contact met de jongere. Meer informatie over deze groep is te vinden in Tabel 5.
- Van **360 jongeren** is de begeleiding in het afgelopen schooljaar gestart én afgesloten. De resultaten staan in Tabel 6.

Tabel 4 Status meldingen nieuwe vsv'ers 2024-2025

	In behandeling	Monitoring	Afgerond	Totaal
Aalten	7	53	23	83
Berkelland	9	95	46	150
Bronckhorst	10	53	30	93
Doesburg	3	29	18	50
Doetinchem	31	184	82	297
Montferland	9	97	39	145
Oost Gelre	3	63	27	93
Oude IJsselstreek	26	101	48	175
Winterswijk	27	81	47	155
Eindtotaal	**125**	**756**	**360**	**1.241**

Bron: JVS

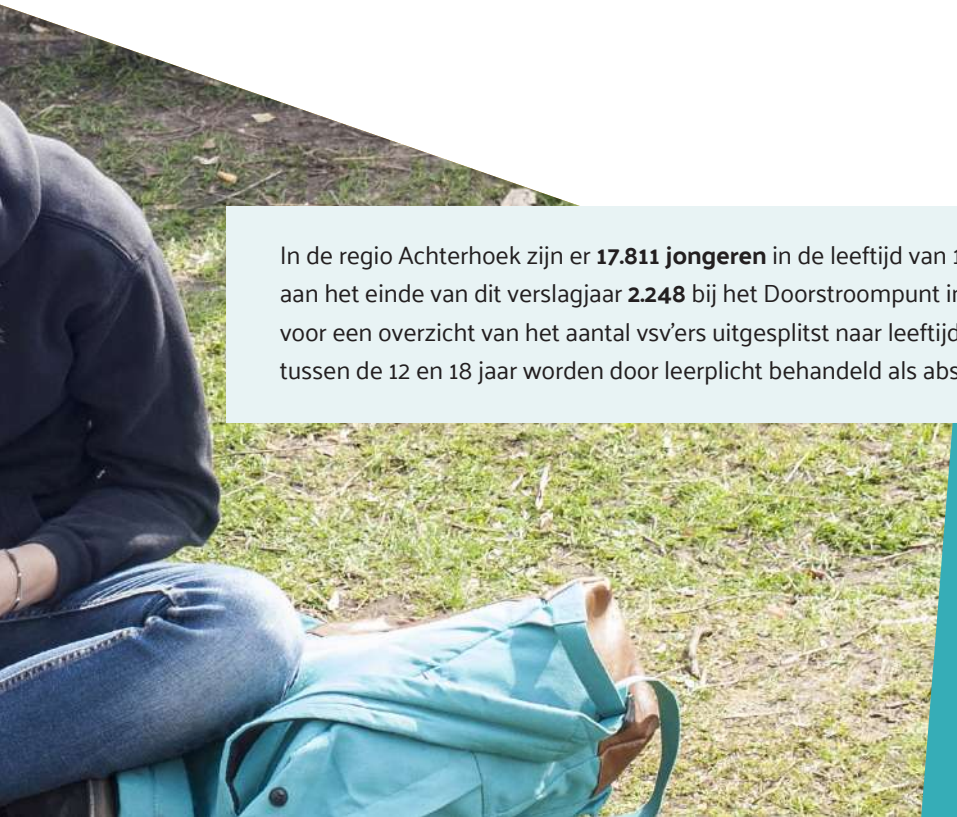

In de regio Achterhoek zijn er **17.811 jongeren** in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. Daarvan zijn er aan het einde van dit verslagjaar **2.248** bij het Doorstroompunt in beeld als vsv'er. Zie **bijlage 3** voor een overzicht van het aantal vsv'ers uitgesplitst naar leeftijd. Voortijdig schoolverlaters tussen de 12 en 18 jaar worden door leerplicht behandeld als absoluut verzuimer.

Begeleiding naar school

Afgelopen schooljaar zijn 22% van de nieuwe vsv'ers (272 jongeren) weer terug naar school begeleid. Dit is iets minder dan vorig schooljaar; toen was het 26%. Omdat teruggang naar school niet altijd past bij de ambities van de jongere (op dat moment), wordt ook gekeken naar een andere daginvulling, zoals werk.

Begeleiding naar werk

- **Veel jongeren werken**
  Ruim 1.200 vsv'ers (zowel nieuwe vsv'ers als eerdere uitvallers) zijn aan het werk. Daarnaast geven jongeren die nog begeleiding krijgen aan dat zij willen gaan werken. Zij worden, indien nodig, met ondersteuning van de consulent van het Doorstroompunt begeleid naar duurzaam werk.

- **Monitoring arbeidssituatie**
  Gedurende het schooljaar monitoren we periodiek de arbeidssituatie van werkende jongeren. We nemen contact op wanneer hun inkomsten instabiel zijn of wanneer zich ontwikkelkansen voordoen, zoals een (bbl-) opleiding of werk met toekomstperspectief. Zo onderzoeken we of aanvullende ondersteuning gewenst is.

- **Economische invloed**
  De aantrekkende economie in schooljaar 2024-2025 heeft ertoe geleid dat veel jongeren op eigen kracht werk vonden. Hierdoor was er minder extra ondersteuning nodig.

- **Inzet van testen**
  Alle consulenten kunnen testen inzetten om interesses en competenties van jongeren in kaart te brengen. De testen helpen bij het bepalen van de juiste vervolgstap. In schooljaar 2024-2025 zijn er 30 testen afgenomen en is 27 keer gebruikgemaakt van de beroepen- en opleidingsdatabase.

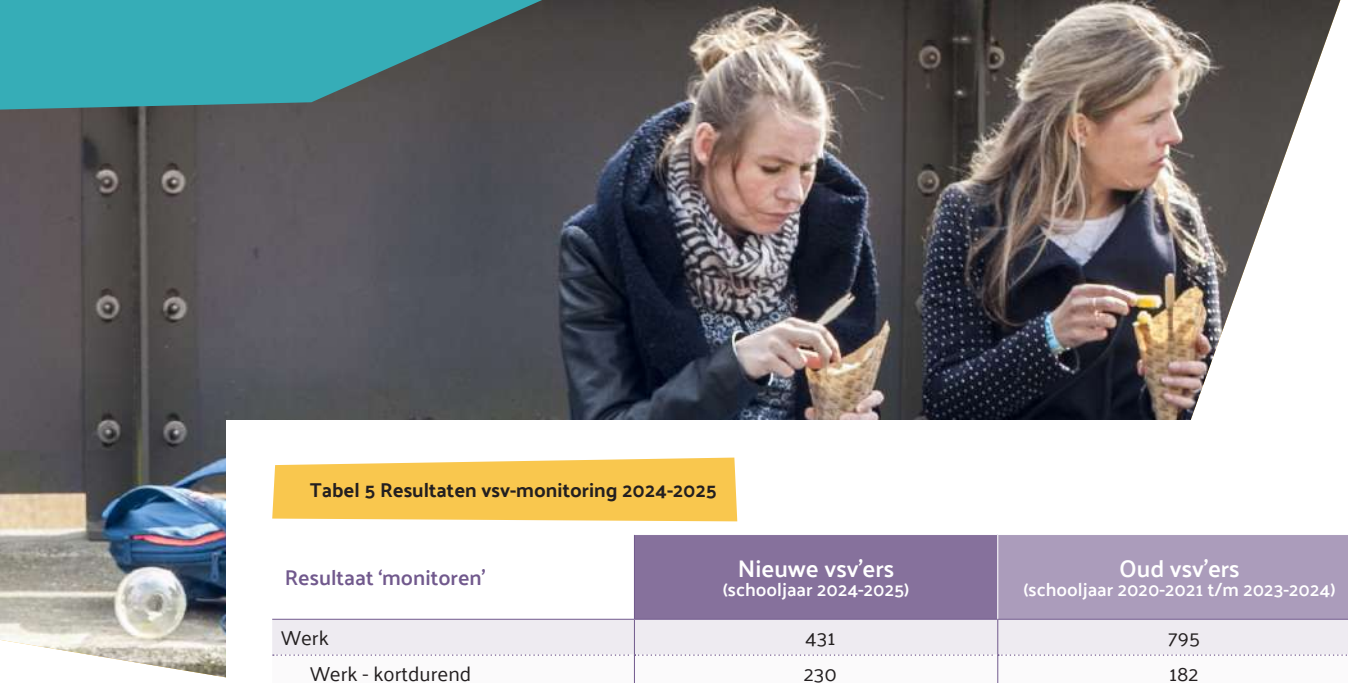

Tabel 5 Resultaten vsv-monitoring 2024-2025

Resultaat 'monitoren'	Nieuwe vsv'ers (schooljaar 2024-2025)	Oud vsv'ers (schooljaar 2020-2021 t/m 2023-2024)
Werk	431	795
Werk - kortdurend	230	182
Werk - langdurig - 6 mnd+	100	212
Werk - langdurig - 12 mnd+	25	215
Werk + interne opleiding	5	6
Werk + Loonkostensubsidie	21	119
ZZP/Zelfstandig ondernemer	21	52
Wacht op inkomen	29	9
Wacht op inschrijving	7	5
School (gerelateerd)[10]	71	61
Inzet andere partijen	159	381
Participatiewet	65	141
Wajong	44	206
Dagbesteding	14	11
Hulpverlening[11]	36	23
Niet bereikbaar/ongemotiveerd	34	59
Overig[12]	54	28
Totaal	**756**	**1.329**

10. Hieronder vallen school, particuliere opleiding, school buitenland, schoolvervangend traject en inburgering.
11. Hieronder vallen tijdelijke opname/hulpverlening en Wet Langdurige Zorg (WLZ).
12. Hieronder vallen nieuwkomers zoals AZC jongeren en Oekraïense vluchtelingen.

Inzet andere partijen

Bij ongeveer een kwart van de jongeren is meer begeleiding of inzet nodig dan de consulenten van het Doorstroompunt kunnen bieden. Ook is (tijdelijk) onderwijs of werk voor sommige jongeren niet haalbaar. Voor hen moet een andere daginvulling worden gezocht. De consulenten nemen dan contact op met de gemeenten om inzet vanuit het sociaal domein (Jeugdwet, WMO of Participatiewet) te regelen en de jongeren indien nodig over te dragen. In enkele gevallen is zorg vanuit de WLZ nodig. Ook deze jongeren blijven wij monitoren. Als schoolgang of werk toch weer mogelijk is, kan de consulent van het Doorstroompunt de ondersteuning indien gewenst hervatten.

Tabel 6 Resultaten afgeronde vsv-meldingen 2024-2025

Resultaat 'afgerond'	Nieuwe vsv'ers (schooljaar 2024-2025)	Oud vsv'ers (en in schooljaar 2024-2025 afgerond)
School (gerelateerd)[13]	185	342
Geen doelgroep meer[14]	158	679
Startkwalificatie behaald	9	11
Overig[15]	8	4
Totaal	**360**	**1.036**

Toelichting

Trajecten kunnen alleen worden afgerond als een jongere niet meer tot de doelgroep van het Doorstroompunt behoort (verhuisd naar andere regio, leeftijd 23+), een startkwalificatie heeft behaald of is ingeschreven bij een school.

13. School, particuliere opleiding of een schoolvervangend traject.
14. 23 jaar of ouder, verhuisd naar buiten de regio.
15. Onterechte melding, overleden.

Oud vsv'ers

Naast de nieuwe vsv-meldingen, zetten de consulenten zich in voor jongeren die in voorgaande schooljaren (vóór 1 augustus 2024) het onderwijs hebben verlaten en nog geen schoolinschrijving, startkwalificatie of baan hebben (oud-vsv'ers). Wij volgen hen totdat zij 23 jaar worden. Het gaat in de periode 1 augustus 2020 tot en met 31 juli 2024 om **5.222** jongeren. Het Doorstroompunt is voor deze jongeren van toegevoegde waarde, omdat wordt bewaakt dat deze groep niet langdurig langs de zijlaan staat en ook omdat veel jongeren niet weten dat ze hulp en ondersteuning kunnen krijgen.

Van deze groep (zie Tabel 7):

- worden er nog **38 jongeren** door een consulent van het Doorstroompunt begeleid;
- worden **1.329 jongeren** gemonitord. Redenen hiervoor (resultaat) zijn te vinden in Tabel 5. Omdat de situatie van veel jongeren regelmatig verandert, blijven wij ze ook volgen bij een positieve status (uitkering, werk).
- zijn er in totaal **3.855 casussen** afgerond, waarvan **1.036** in het afgelopen schooljaar. De resultaten staan in Tabel 6. De meeste trajecten worden afgerond omdat de jongere niet meer binnen de doelgroep valt (ouder dan 23 jaar of vertrokken uit de regio). Ook wordt een aanzienlijk deel van de trajecten afgesloten omdat jongeren weer naar school gaan (33%).

Tabel 7 Status meldingen oud-vsv'ers 2020-2021 t/m 2023-2024

	In behandeling	Monitoring	Afgerond	Eindtotaal
Aalten	4	103	299	406
Berkelland	0	167	498	665
Bronckhorst	2	111	346	459
Doesburg	4	43	169	216
Doetinchem	10	319	989	1.318
Montferland	10	203	428	641
Oost Gelre	2	95	273	370
Oude IJsselstreek	1	148	371	520
Winterswijk	5	140	482	627
Eindtotaal	**38**	**1.329**	**3.855**	**5.222**

Zorg en preventie 18+

Consulenten van het Doorstroompunt worden soms betrokken bij jongeren die nog niet zijn uitgeschreven door de school, maar waarbij er zorgen zijn over de schoolgang. In totaal zijn afgelopen schooljaar **138** van deze zogenoemde 'zorg en preventie trajecten' opgestart; dit is 26% meer dan vorig schooljaar.

In 59% van de gevallen worden de consulenten van het Doorstroompunt betrokken vanwege 'kans op uitval' van de jongere en in 19% van de gevallen is er sprake van studiegerelateerde oorzaken: negatief studieadvies (7%), verkeerde studiekeuze (7%), geen stage (3%) of geen BBL-leerbaan (1%). Bij 23% heeft de consulent een adviserende rol.

De zorg en preventie trajecten worden om diverse redenen afgesloten. Twee derde van deze trajecten leidt uiteindelijk toch tot schooluitval en 30% van de trajecten wordt afgesloten omdat de jongere weer naar school gaat, al dan niet bij een andere opleiding.

De dynamische doelgroep van het Doorstroompunt

Sommige jongeren bevinden zich in een kwetsbare positie en hebben slechts beperkte kansen om een startkwalificatie te behalen. Voor deze groep hebben wij een monitorfunctie: we volgen of ze erin slagen om onderwijs te volgen, een startkwalificatie te behalen of werk te vinden met een duurzaam inkomen. Vaak wisselen deze jongeren regelmatig van opleiding, baan of inkomstenbron.

De grens tussen monitoren en begeleiden is niet altijd scherp. Wanneer een jongere die we monitoren bijvoorbeeld start met een mbo-opleiding op niveau 2 en vervolgens uitvalt, schakelen we over op actieve begeleiding. Dit doen we vaak in nauwe samenwerking met de gemeente waarin de jongere woont. Jongeren die stabiel werk hebben en geen hulp nodig hebben, blijven we uitsluitend monitoren. Voor jongeren in een kwetsbare positie hebben Doorstroompunten een wettelijke verantwoordelijkheid. Meer hierover in het kader 'Jongeren in een kwetsbare positie'.

LerenWerkt heeft de taak de overstap van Jongeren in een kwetsbare positie te monitoren. We ontvangen elk jaar namen van jongeren die een kwetsbare overstap hebben gemaakt (zie definitie). Daarnaast is er een **JIKP-dashboard** met informatie over de daginvulling van deze jongeren in het jaar van de overstap en één, drie of vijf jaar erna.

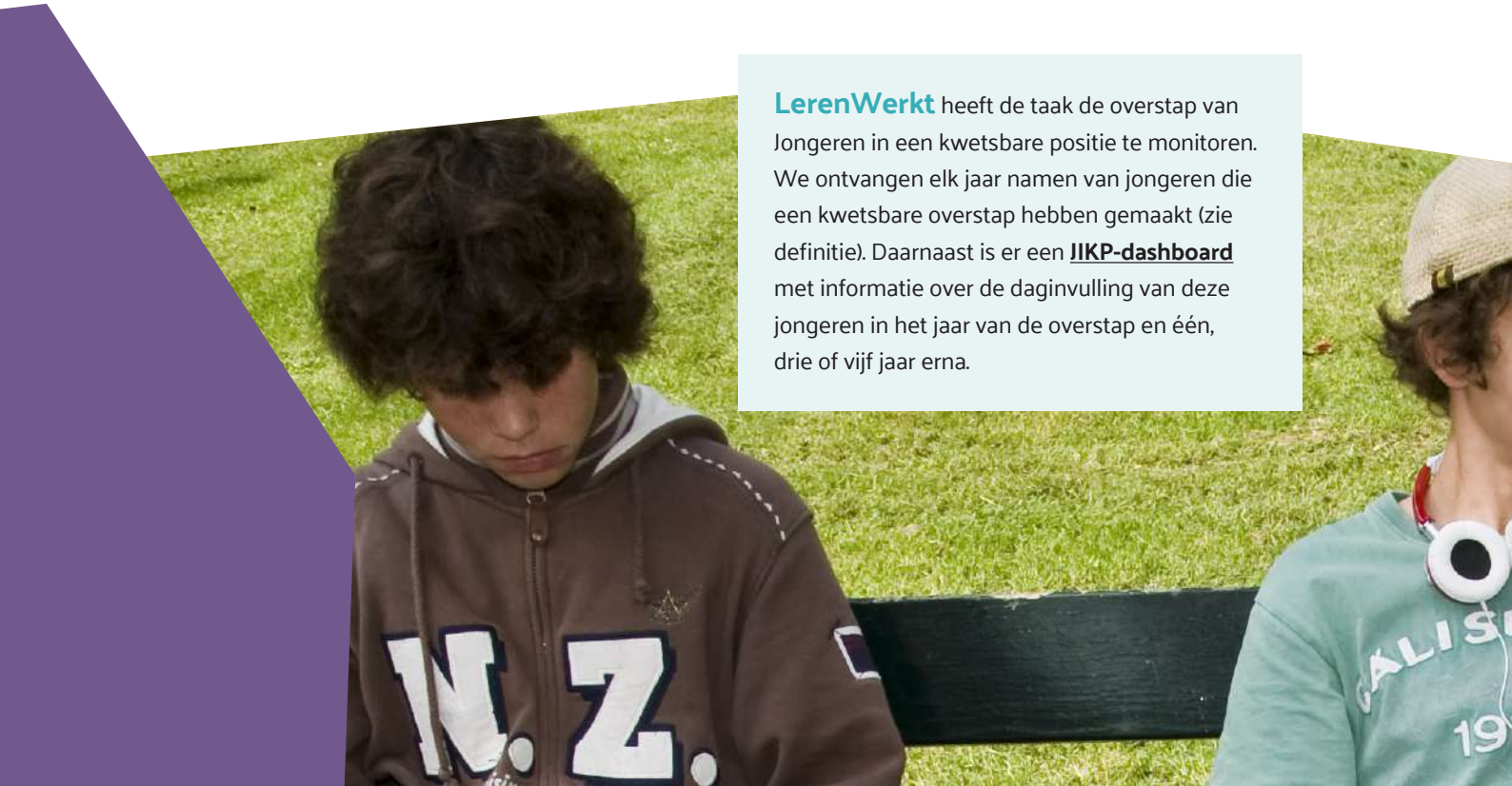

Jongeren in een kwetsbare positie (JIKP)

Jongeren uit het praktijkonderwijs (pro), voortgezet speciaal onderwijs (vso), vmbo-basis en de Entree (mbo niveau 1) lopen een verhoogd risico op voortijdig schoolverlaten of werkloosheid. De overgang naar een andere opleiding of werk is voor deze jongeren risicovol. Daarom is het van groot belang dat scholen en gemeenten ervoor zorgen dat deze 'jongeren in een kwetsbare positie' tijdens deze overgangsperiodes goed worden begeleid. Het doel hiervan is (maatschappelijke) uitval te voorkomen en te beperken.

"Jongeren in een kwetsbare positie zijn jongeren tot 23 jaar die vanuit bepaalde onderwijsposities (pro, vso, vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, Entree) uit het onderwijs zijn gestroomd of zijn doorgestroomd naar of binnen het mbo (Entree of niveau 2) in het daaropvolgende schooljaar." ***Definitie JIKP Dashboard***

Grafiek 7 JIKP in de Achterhoek: startpositie (2023-2024)

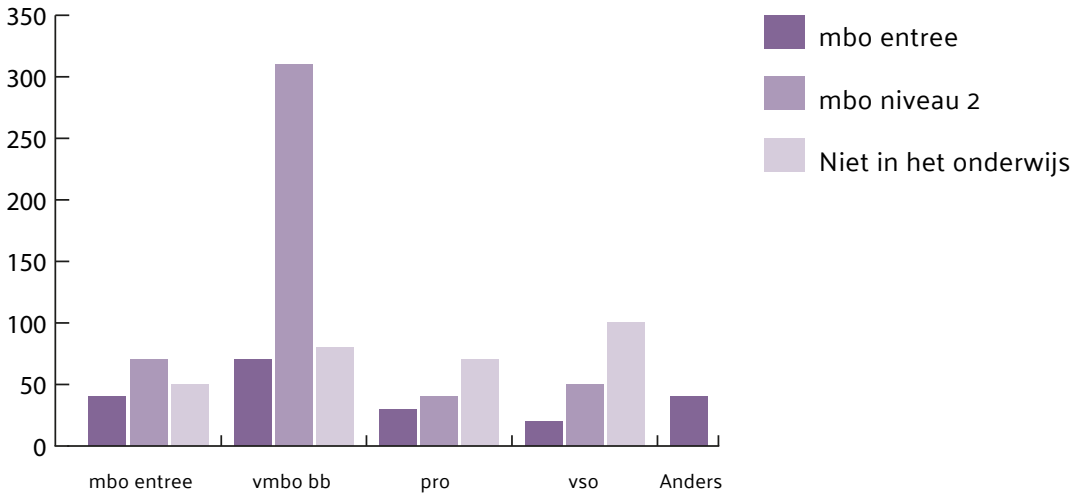

Bron: JIKP dashboard

Grafiek 7 geeft de overstap weer van de meest recente groep JIKP'ers. We zien dat jongeren uit de Entree en vmbo basisberoepsgerichte leerweg (bb) meestal in het onderwijs blijven. Zij maken vaak de overstap naar mbo niveau 2. Vanuit pro en vso stromen jongeren vaak uit naar iets anders dan onderwijs.

Op het JIKP-dashboard is dit uitgesplitst. Zo is daar te zien dat 70% van de pro jongeren (die niet in het onderwijs blijven) uitstroomt naar werk. Bij vso zien we uitstroom naar zowel werk als uitkering, een deel is niet in beeld[16].

16. Uit eerdere metingen weten we dat de vso-uitstroom sterk afhankelijk is van het uitstroomprofiel. Tweederde van de jongeren met uitstroomprofiel 'vervolgonderwijs' blijft in het onderwijs (veelal mbo niveau 2). Jongeren met uitstroomprofiel 'arbeidsmarkt' gaan veelal aan het werk en jongeren met uitstroomprofiel 'dagbesteding' ontvangen vaak een uitkering. Helaas is per 2025 op het JIKP dashboard geen uitsplitsing meer naar uitstroomprofiel.

Programmaplan voortijdig schoolverlaten 2020-2025

Het regionale vsv-programma is een samenwerking tussen het Doorstroompunt en het onderwijs, gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Preventieve maatregelen zoals de verzuimaanpak 18+, leerlingenzorg binnen de school, en begeleiding van de overstap van vo naar mbo vormen de kern van het programma. 2024–2025 was het laatste schooljaar van dit programma, dat eindigt in december 2025. Vanaf 1 januari 2026 start er een nieuw regionaal programma onder de Wet van school naar duurzaam werk. Naar verwachting krijgen verschillende onderdelen uit het huidige vsv-programma hierin opnieuw een plek. Meer informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 4: 'Ontwikkelingen'.

ZEG Achterhoek

ZEG Achterhoek, een initiatief van de Arbeidsmarktregio Achterhoek, is gericht op jongeren tussen de 16 en 27 jaar. Zij kunnen er terecht voor kosteloze ondersteuning bij vragen over werk, opleiding en financiën.

In het schooljaar 2024–2025 zijn er 209 jongeren begeleid naar een opleiding, werk of – indien nodig – een passende tussenstap. Voor 39 jongeren is er een opstartbonus ingezet. Het ging hier om situaties waarin reguliere financieringsmogelijkheden niet toereikend waren.

De infographic van augustus 2024 geeft een overzicht van de ingezette ondersteuning en het gebruik van de opstartbonus. In het ZEG-magazine, waarvan dit jaar de derde editie verscheen (over het thema werkende jongeren), zijn persoonlijke ervaringen van jongeren gebundeld. Verder zijn de effecten van de inzet van jongerenconsulenten en de opstartbonus onderzocht; de resultaten zijn gepubliceerd in het rapport Effectmeting 2023–2024.

De ondersteuning door jongeren-consulenten en de inzet van de opstartbonus worden voortgezet tot eind 2025. De ondersteuning van deze jongeren van 16 tot 27 vanaf 2026 en verder is onderdeel van het regionaal programma in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk.

www.zegachterhoek.nl

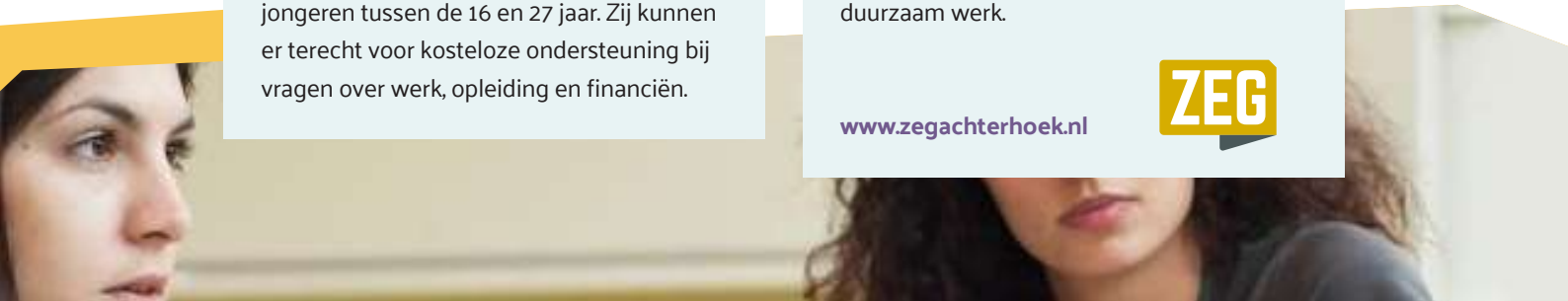

Uit de praktijk

De kracht van samen-werken: Hoe Gijs zijn diploma behaalt

Eerste signalen

Vanuit mijn rol als consulent van het Doorstroompunt ontvang ik een verzuimmelding van Gijs, net 18 jaar. Voor zijn achttiende verjaardag is leerplicht al meerdere keren betrokken. Samen met zijn mentor en de eerder betrokken leerplichtambtenaar overleg ik welke interventie passend is. We plannen een gesprek op school.

Gijs vertelt dat stress hem parten speelt, met lichamelijke klachten tot gevolg. We maken duidelijke afspraken om het ongeoorloofd verzuim te stoppen. En dat lukt: Enkele weken is hij weer volledig aanwezig.

Terugval

Na een paar maanden volgt opnieuw een melding. In een gesprek op het stadhuis vertelt Gijs dat school hem veel stress bezorgt. Hij heeft nauwelijks hobby's of vrienden en verlangt naar meer ontspanning en een groter sociaal netwerk.

"Gijs kan zijn diploma behalen: het resultaat van samen volhouden en de juiste hulp bieden."

In overleg betrekken we een jongerenwerker. Gijs mag aansluiten bij een jongereninloop om leeftijdsgenoten te ontmoeten en samen activiteiten te doen. Zijn mentor meldt hem bovendien aan bij het zorgteam voor extra begeleiding op school.

“Dankzij de goede samenwerking kreeg Gijs begeleiding op school én daarbuiten.”

Uit beeld

De eerste kennismaking bij de jongereninloop gaat niet door: Gijs stuurt vlak van tevoren een appje dat hij zich niet goed voelt. Daarna verdwijnt hij volledig uit beeld. Wekenlang is er geen contact, niet met mij en ook niet met zijn mentor. Hij verschijnt niet op school en reageert nergens op. Na meerdere pogingen lukt het uiteindelijk om weer met hem in gesprek te komen. Dan wordt duidelijk dat het echt niet goed met hem gaat.

Schakelen in de samenwerking

Ik neem contact op met de jeugd- en gezinswerker die eerder bij Gijs betrokken was. Zij adviseert ambulante begeleiding naast de ondersteuning vanuit school. Samen met Gijs en de jeugd- en gezinswerker ga ik in gesprek met de Wmo-consulent. We besluiten de begeleiding aan te vragen. Omdat het opstarten tijd kost, houd ik via WhatsApp regelmatig contact met Gijs om de vinger aan de pols te houden over zijn aanwezigheid op school.

Resultaat

Wanneer de ambulante begeleiding start, vindt er een afsluitend gesprek plaats met Gijs en zijn mentor. We bespreken de ingezette stappen en dragen het contact over. Dankzij de goede samenwerking tussen mentor, jongerenwerker, jeugd- en gezinswerker en het Doorstroompunt van LerenWerkt heeft Gijs nu begeleiding op school én daarbuiten.

In oktober rondt hij zijn opleiding af met een diploma: een mooi resultaat van samen volhouden en de juiste hulp op het juiste moment bieden.

4. Regionale en landelijke ontwikkelingen

Nieuwe wet zet in op schoolaanwezigheid

Afgelopen jaar is het wetsvoorstel *Terugdringen schoolverzuim* opgesteld, waarmee de regering de voorwaarden wil verbeteren om langdurig verzuim en schooluitval te voorkomen. Ook beoogt deze wet het aantal vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden te beperken, door de procedure voor het verkrijgen van zo'n vrijstelling aan te scherpen.

De afgelopen jaren is er steeds meer aandacht voor het bevorderen van schoolaanwezigheid. Scholen en samenwerkingsverbanden spelen hierin een centrale rol.

De belangrijkste maatregelen zijn:

- Versterking van het verzuimbeleid op scholen.
- Verplichte registratie van verschillende vormen van verzuim.
- Signalering van zorgelijk verzuim sneller melden aan leerplichtambtenaren.
- Betere samenwerking tussen scholen, gemeenten en samenwerkingsverbanden.
- Aanscherping van vrijstellingsprocedures.

Als de wet wordt aangenomen, heeft dit gevolgen voor de uitvoering van de leerplichttaken. Leerplichtambtenaren worden eerder betrokken bij afwezigheid.. Ook wordt kritischer gekeken naar de duur van vrijstellingen en de ontwikkelmogelijkheden die een kind nog heeft.

De wet treedt op z'n vroegst in werking op 1 augustus 2026.

LONDON

Uit de praktijk

Samen werken aan schoolaanwezigheid

Het begrip 'schoolaanwezigheid' verwijst naar een visie die leidt tot een wetenschappelijk onderbouwde preventievere aanpak van schoolverzuim en schooluitval, vertelt Jeroen Bloemenkamp, directeur-bestuurder van de samenwerkingsverbanden primair onderwijs Oost Achterhoek en Doetinchem. Belangrijke kenmerken van de aanpak zijn: intensieve regionale samenwerking gericht op preventie, ondersteuning van scholen en zorgvuldig monitoren. "Schoolaanwezigheid leeft sterk in de regio, niet alleen in het onderwijs, maar ook in andere organisaties die hierbij een rol spelen."

De afgelopen jaren is de benadering van schoolverzuim landelijk, en ook in de regio Achterhoek, veranderd. Was de aandacht voorheen sterk gericht op het bestrijden van school*verzuim*, steeds meer groeit de overtuiging dat we ons meer moeten richten op school*aanwezigheid*. "Doordat we waren gefocust op het bestrijden van verzuim en thuiszitten, liepen we eigenlijk een beetje achter de feiten aan", legt Jeroen Bloemenkamp uit. "We kwamen immers pas echt in actie als er sprake was van ernstig ongeoorloofd verzuim of als een leerling thuis zat. Het inzicht is gegroeid dat het effectiever is om te focussen op wat je wilt bereiken, namelijk dat alle leerlingen op school aanwezig zijn. Dat houdt in dat je de verzuimproblematiek breder benadert en dat je preventiever werkt."

Werken aan schoolaanwezigheid

Werken aan schoolaanwezigheid vergt een schoolbrede aanpak die zich richt op álle leerlingen en niet alleen op de leerlingen waar zorgen over zijn. Kern is: zo vroeg mogelijk signaleren om langdurig verzuim te voorkomen.

Leidende principes van de aanpak:

- **Ondersteuning op basis van de behoeften van alle leerlingen.**
- **Gericht op het hele systeem en niet alleen op individuele leerlingen.**
- **Gericht op preventie in plaats van wachten tot het mis gaat.**
- **Teambenadering: datagestuurd en probleemoplossend.**
- **Gebruikmaken van evidence-based interventies.**

Uit: Werken aan schoolaanwezigheid, Irma de Wit (2024, Steunpunt Passend Onderwijs)

Scholen ondersteunen

In de regio Achterhoek kunnen scholen die aan de slag gaan met het ontwikkelen van een schoolbrede aanpak van schoolaanwezigheid, een beroep doen op ondersteuning van een zogenoemde 'aandachtsfunctionaris schoolaanwezigheid'. "Omdat dit echt wat vraagt van de school, hebben we twee professionals laten opleiden om scholen in onze regio hierbij te ondersteunen", vertelt Jeroen. "Scholen moeten beleid ontwikkelen, goed registreren en ervoor zorgen dat alle medewerkers scherp zijn op de aanwezigheid van leerlingen. We vinden het belangrijk om mensen te trainen zodat iedereen met dezelfde mindset kijkt naar wat we met elkaar te doen hebben om ervoor te zorgen dat alle kinderen naar school gaan. Scholen kunnen een aandachtsfunctionaris inschakelen als ze daar behoefte aan hebben. Ze werken vraaggestuurd."

Aanjagende rol

De aanstelling van aandachtsfunctionarissen past in de aanjagende rol die het samenwerkingsverband speelt bij het thema schoolaanwezigheid. "We willen scholen en professionals bewustmaken van het belang van schoolaanwezigheid en onderlinge samenwerking stimuleren, onder meer door het onderwerp in verschillende gremia op de agenda te zetten. Zo is het een terugkerend onderwerp van gesprek in de deelnemersraad

Uit de praktijk

van het samenwerkingsverband waarin alle schoolbesturen zijn vertegenwoordigd, maar ook in de regiobijeenkomsten voor de scholen staat schoolaanwezigheid altijd op de agenda."

Dat er in verschillende overleggen veel aandacht voor is, leidt er ook toe dat scholen samenwerken en ervaringen uitwisselen. "Ook po- en vo-scholen werken in toenemende mate samen op dit thema", vertelt Jeroen. "Zeker voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte kan de overgang van po naar vo risico's hebben voor de schoolaanwezigheid. Ik heb hierover regelmatig contact met het samenwerkingsverband vo en we organiseren gezamenlijk bijeenkomsten over dit thema. Daar nodigen we ook altijd beleidmakers en leerplichtambtenaren van de gemeenten voor uit."

Samenwerking met leerplicht

Als het gaat om schoolaanwezigheid is de gemeente een hele belangrijke speler. Sinds de regio actief bezig is met dit thema, is de samenwerking tussen onderwijs en de afdelingen leerplicht van de gemeenten veel intensiever geworden, vertelt Jeroen. "Leerplichtambtenaren zijn eerder in beeld, denken mee, treden preventiever op en ondersteunen de scholen. Waar scholen voorheen het idee hadden dat ze zich moesten verantwoorden als de leerplichtambtenaar op school kwam, ervaren zij dat nu als ondersteunend."

Het is volgens Jeroen essentieel dat de leerplichtambtenaar zo vroeg mogelijk betrokken is bij een leerling waarvan de schoolaanwezigheid onder druk staat. "Voorheen kwam leerplicht meestal pas in beeld na een melding van thuiszitten of als een leerling werd besproken in het zorgadviesteam (ZAT). Nu zoeken scholen en leerplichtambtenaren al contact met elkaar bij de eerste zorgelijke signalen over de schoolaanwezigheid van een leerling. De lijntjes zijn korter en de samenwerking is intensiever. Ik heb zelf nu ook wekelijks een afstemmingsoverleg met leerplicht. Het is een preventieve en actieve samenwerking waar zowel de scholen als de gemeenten veel waarde aan hechten."

Over de onderwijsgrenzen heen

De gemeente speelt ook een belangrijke rol als het gaat om samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg, iets dat in het kader van schoolaanwezigheid van groot belang is. “Er is in onze regio een sterke verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg”, vertelt Jeroen. “Ik ben er trots op dat we jeugdzorg kunnen inzetten in de scholen en dat onderwijs en jeugdzorg zo intensief met elkaar samenwerken. Ook in het kader van schoolaanwezigheid is die samenwerking heel belangrijk.”

“Er is in onze regio een sterke verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg.”

Het is volgens Jeroen essentieel dat professionals over de grenzen van het onderwijs heen samenwerken om alle kinderen op school te houden. “Voorwaarden daarvoor zijn vertrouwen, goede onderlinge relaties en dat je allemaal, ieder vanuit de eigen context, vanuit een gezamenlijke visie aan gezamenlijke doelstellingen werkt. Het helpt enorm als je elkaar kent.”

Creatief durven zijn

Het thema schoolaanwezigheid leeft sterk in de regio en is volop in ontwikkeling, maar het is nog te vroeg om op basis van harde gegevens iets te zeggen over de effecten van het nieuwe beleid, vertelt Jeroen. “We zijn bezig met het bouwen van een monitor waarmee we breder dan nu relevante data kunnen ophalen en analyseren, zodat we samen kunnen vaststellen of we de juiste dingen doen. We doen dat op samenwerkingsverbandniveau, zodat alle betrokken gemeenten over dezelfde data beschikken.”

Dankzij de sterke regionale samenwerking heeft Jeroen hoge verwachtingen van het nieuwe schoolaanwezigheidsbeleid. “Ik heb goede hoop dat betrokkenen ook creatief durven zijn. Zowel gemeenten als onderwijs hebben te maken met een vrij strak beleidskader, maar als we echt willen dat alle kinderen naar school gaan, zal je soms samen creatief moeten nadenken en ook af en toe buiten de gebaande paden moeten durven treden om een goede oplossing te realiseren. Daar moeten alle betrokken partijen voor open staan.”

Vrijstellingen artikel 5 onder b

In maart 2025 besloot het Openbaar Ministerie (OM) te stoppen met strafrechtelijke vervolging in zaken waarbij ouders op grond van hun levensovertuiging een beroep doen op vrijstelling van schoolinschrijving (artikel 5 onder b van de Leerplichtwet). Dit besluit is genomen om twee redenen:

- Er is gebrek aan juridisch houvast, onder meer door wisselende jurisprudentie en onduidelijke toetsingskaders.
- Er is sprake van langdurige en complexe procedures, waarbij vervolging zelden leidt tot terugkeer naar school.

Het OM vervolgt nog wel zaken waarin het beroep op vrijstelling niet tijdig is ingediend of niet voldoet aan de formele eisen. Hiervoor is een handreiking opgesteld.

Door het wegvallen van dit strafrechtelijk instrument, neemt de druk op leerplicht-ambtenaren toe. Het risico bestaat dat meer ouders een beroep doen op artikel 5 onder b, waardoor er minder zicht is op deze groep kinderen.

Herijking regionale samenwerking leerplicht

In schooljaar 2024-2025 heeft LerenWerkt samen met de Achterhoekse gemeenten gewerkt aan de herijking van de regionale samenwerking leerplicht. De gemeenten hebben een gezamenlijke visie vastgesteld, met als kernwaarden: gelijkwaardige behandeling, een preventieve aanpak en professioneel handelen.

In de huidige overeenkomst kiezen gemeenten zelf welke diensten zij bij LerenWerkt afnemen. In het nieuwe voorstel is gekozen voor één uniform dienstenpakket voor alle deelnemende gemeenten. Dit draagt bij aan meer consistentie en een stabieler beleid. Dat komt ten goede aan de kwaliteit van de dienstverlening aan kinderen, jongeren, ouders, scholen en partners in de regio. De nieuwe overeenkomst gaat naar verwachting in op 1 januari 2026.

Wist je dat...

... we ook actief zijn op LinkedIn?

... we enkele keren per jaar een nieuwsbrief uitbrengen? Je kan je hier aanmelden.

... onze nieuwe website live is? Neem gerust een kijkje!

Zie bijlage 3 voor de tabel met daarin het overzicht van het aantal jongeren per gemeente van 23 t/m 26 jaar.

Wet van school naar duurzaam werk

Per 1 januari 2026 treedt de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Deze wet is kort voor de zomer aangenomen door de Tweede Kamer en wordt in het najaar behandeld in de Eerste Kamer. Met de nieuwe wet wordt de doelgroep van het Doorstroompunt uitgebreid. Vanaf 2026 kunnen ook 23- tot 27-jarigen zonder startkwalificatie, evenals jongeren uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, ondersteuning krijgen van de consulenten van het Doorstroompunt. LerenWerkt ontwikkelt hiervoor een nieuw beleidsplan. Dit wordt in 2026 gepubliceerd op onze website.

Regionaal programma

De nieuwe wet leidt niet alleen tot een wijziging van de doelgroep van het Doorstroompunt, maar ook van de taken van onderwijs en gemeenten. Zo krijgen het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs een nazorgplicht. Gemeenten moeten de Participatiewet toegankelijker maken voor jongeren, onder andere door aanpassing van de verordening.

Daarnaast moeten onderwijs, gemeenten, Doorstroompunt en de Arbeidsmarktregio gezamenlijk een regionaal programma opstellen. In het afgelopen schooljaar is een kerngroep, waarin vertegenwoordigers zitten van alle deelnemende partijen, hiermee gestart. Het programma wordt in oktober 2025 vastgesteld. Het treedt tegelijk met de nieuwe wet in werking.

Bijlage 1. Verzuimmeldingen en resultaten 2024-2025

Tabel 1A Aantal verzuimmeldingen (speciaal) basisonderwijs

	Absoluut verzuim				Relatief verzuim						
	totaal	> 3maanden	> 4 aaneenge-sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim	luxe verzuim	overig verzuim	informatie en advies	Totaal absoluut en relatief verzuim
Aalten	5	1	5	4	2	1			21	10	**28**
Berkelland	5	1	5	2	8		2	1	23	12	**39**
Bronckhorst					4			2	18		**24**
Doesburg	6	0	1	4	2	1		1	1	2	**10**
Doetinchem	10	1	7	2	16		1	3	30	3	**60**
Montferland	3		1	1	10			12	17	6	**42**
Oost Gelre	5		5		4				8	10	**17**
Oude IJsselstreek	4	1	4	2	4			10	14	8	**32**
Winterswijk	6	1	3	2	4		1	1	8	2	**20**
Totaal	**44**	**5**	**31**	**17**	**54**	**2**	**4**	**30**	**140**	**53**	**272**

Tabel 1B Resultaten verzuimmeldingen (speciaal) basisonderwijs

	(Terug) naar school	Dagbesteding met schoolinschrijving	Langdurige hulpverlening	Time-out voorziening	Vrijstelling	(Tijdelijk) werk	Overdracht naar DSP 18+	Overig	Totaal
Aalten	21	2	3	nvt		nvt	nvt	2	**28**
Berkelland	32	1		nvt		nvt	nvt	6	**39**
Bronckhorst	21		1	nvt		nvt	nvt	2	**24**
Doesburg	8			nvt		nvt	nvt	2	**10**
Doetinchem	41			nvt	2	nvt	nvt	17	**60**
Montferland	38		2	nvt		nvt	nvt	2	**42**
Oost Gelre	10			nvt	3	nvt	nvt	4	**17**
Oude IJsselstreek	27	1	2	nvt		nvt	nvt	2	**32**
Winterswijk	12	1		nvt		nvt	nvt	7	**20**
Totaal	**210**	**5**	**8**	**0**	**5**	**0**	**0**	**44**	**272**

Tabel 2A Aantal verzuimmeldingen (voortgezet) speciaal onderwijs

	Absoluut verzuim				Relatief verzuim						
	totaal	> 3maanden	> 4 aaneenge-sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim	luxe verzuim	overig verzuim	informatie en advies	Totaal absoluut en relatief verzuim
Aalten	2	1	1		4		1		6	4	**13**
Berkelland	2	2	2	2	13	5			19	10	**34**
Bronckhorst					6	2			11		**17**
Doesburg					4	1	1		4	1	**9**
Doetinchem	2	1	2	1	9	2	1	1	14	3	**27**
Montferland	1	1	1		6	1			14	3	**21**
Oost Gelre	13	2	8	1	6	2		1	3	6	**23**
Oude IJsselstreek	7	3	5	2	6	3		1	16	13	**30**
Winterswijk	1		1	1	1				6	3	**8**
Totaal	**28**	**10**	**20**	**7**	**55**	**16**	**3**	**3**	**93**	**43**	**182**

Tabel 2B Resultaten verzuimmeldingen (voortgezet) speciaal onderwijs

	(Terug) naar school	Dagbesteding met schoolinschrijving	Langdurige hulpverlening	Time-out voorziening	Vrijstelling	(Tijdelijk) werk	Overdracht naar DSP 18+	Overig	Totaal
Aalten	4	3	3		1			2	**13**
Berkelland	21	3	1	2	3		1	3	**34**
Bronckhorst	8		5					4	**17**
Doesburg	5		1					3	**9**
Doetinchem	18	3	3					3	**27**
Montferland	5	6	7					3	**21**
Oost Gelre	11		1				1	10	**23**
Oude IJsselstreek	11	3	6		2	1	1	6	**30**
Winterswijk	3	1	2		2				**8**
Totaal	**86**	**19**	**29**	**2**	**8**	**1**	**3**	**34**	**182**

Tabel 3A Aantal verzuimmeldingen voortgezet onderwijs

	Absoluut verzuim				Relatief verzuim						
	totaal	> 3maanden	> 4 aaneenge-sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim	luxe verzuim	overig verzuim	informatie en advies	Totaal absoluut en relatief verzuim
Aalten	2	2	2		45	3	5		45	22	**97**
Berkelland	4	3	3	2	38	6	1	7	82	15	**132**
Bronckhorst	1	1	1	1	30	3		2	57		**90**
Doesburg	3	1	3	1	17	3		1	8	3	**29**
Doetinchem	11	6	10	1	98	19		1	91	6	**201**
Montferland	5	1	5	2	34	4		4	70	3	**113**
Oost Gelre	4	1	3	1	12	1			55	11	**71**
Oude IJsselstreek	3		1	2	29	8	1	3	141	31	**177**
Winterswijk	5	1	3	4	35	10	1	3	66	11	**110**
Totaal	**38**	**16**	**31**	**14**	**338**	**57**	**8**	**21**	**615**	**102**	**1020**

Tabel 3B Resultaten verzuimmeldingen voortgezet onderwijs

	(Terug) naar school	Dagbesteding met schoolinschrijving	Langdurige hulpverlening	Time-out voorziening	Vrijstelling	(Tijdelijk) werk	Overdracht naar DSP 18+	Overig	Totaal
Aalten	81	4	8	1		1	1	1	**97**
Berkelland	117	2	2		3		2	6	**132**
Bronckhorst	62	7	12		3		1	5	**90**
Doesburg	19	1	3					6	**29**
Doetinchem	155	7	4	4	2	1	6	22	**201**
Montferland	92	7	2		2	2		8	**113**
Oost Gelre	59	3			2	1		6	**71**
Oude IJsselstreek	150	4	4			1	2	16	**177**
Winterswijk	86	2	2		1	1	1	17	**110**
Totaal	**821**	**37**	**37**	**5**	**13**	**7**	**13**	**87**	**1020**

Tabel 4A Aantal verzuimmeldingen middelbaar beroepsonderwijs

	Absoluut verzuim				Relatief verzuim						
	totaal	> 3maanden	> 4 aaneenge-sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim	luxe verzuim	overig verzuim	informatie en advies	Totaal absoluut en relatief verzuim
Aalten	1			1	22	12	1		12	2	**36**
Berkelland	3	1	3		50	22		1	12	2	**66**
Bronckhorst	3	3	3		28	16			7	1	**38**
Doesburg					14	4			4		**18**
Doetinchem	14	8	12		64	31	1		31	11	**110**
Montferland	4	2	3		30	11	1		17	5	**52**
Oost Gelre	3	2	2		23	10			16	2	**42**
Oude IJsselstreek	4	1	3		29	14			13	2	**46**
Winterswijk	3	1	2		24	9			7	1	**34**
Totaal	**35**	**18**	**28**	**1**	**284**	**129**	**3**	**1**	**119**	**26**	**442**

Tabel 4B Resultaten verzuimmeldingen middelbaar beroepsonderwijs

	(Terug) naar school	Dagbesteding met schoolinschrijving	Langdurige hulpverlening	Time-out voorziening	Vrijstelling	(Tijdelijk) werk	Overdracht naar DSP 18+	Overig	Totaal
Aalten	31	1	1			1		2	**36**
Berkelland	56		1	1		3	4	1	**66**
Bronckhorst	28		1	1	1	2	3	2	**38**
Doesburg	16					1	1		**18**
Doetinchem	66	3	4		5	9	12	11	**110**
Montferland	37		4		4		6	1	**52**
Oost Gelre	26		3	1	2	3	2	5	**42**
Oude IJsselstreek	34			1	2	5	4		**46**
Winterswijk	21	1	2	3		1	4	2	**34**
Totaal	**315**	**5**	**16**	**7**	**14**	**25**	**36**	**24**	**442**

Tabel 5A Aantal verzuimmeldingen 'geen onderwijs'

	Absoluut verzuim				Relatief verzuim						
	totaal	> 3maanden	> 4 aaneenge-sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim	luxe verzuim	overig verzuim	informatie en advies	Totaal absoluut en relatief verzuim
Aalten	26	3	10	16						2	**26**
Berkelland	6		3	4							**6**
Bronckhorst	1	1	1	1							**1**
Doesburg	37	5	30	31						1	**37**
Doetinchem	40	3	30	19						1	**40**
Montferland	57	7	39	47						1	**57**
Oost Gelre	11		3	8						2	**11**
Oude IJsselstreek	35	3	16	28						1	**35**
Winterswijk	76	9	34	57							**76**
Totaal	**289**	**31**	**166**	**211**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8**	**289**

Tabel 5B Resultaten verzuimmeldingen 'geen onderwijs'

	(Terug) naar school	Dagbesteding met schoolinschrijving	Langdurige hulpverlening	Time-out voorziening	Vrijstelling	(Tijdelijk) werk	Overdracht naar DSP 18+	Overig	Totaal
Aalten	21						1	4	**26**
Berkelland	5						1		**6**
Bronckhorst	1								**1**
Doesburg	32						1	4	**37**
Doetinchem	23				2		3	12	**40**
Montferland	49							8	**57**
Oost Gelre	9							2	**11**
Oude IJsselstreek	31							4	**35**
Winterswijk	64						1	11	**76**
Totaal	**235**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**7**	**45**	**289**

Bijlage 2. Vrijstellingen, Halt-interventies en processen-verbaal 2024-2025

Tabel 1 Aantal toegekende vrijstellingen

	Artikel 3a	Artikel 5 onder a	Artikel 5 onder b	Artikel 5 onder c	Artikel 15	Totaal
Aalten		4	4	4	2	**14**
Berkelland		6	16	2		**24**
Bronckhorst		5	7	2	7	**21**
Doesburg		2	1			**3**
Doetinchem		21	3	10	7	**41**
Montferland		12	4	8	7	**31**
Oost Gelre	1	10	3	14	6	**34**
Oude IJsselstreek		8	20	5	7	**40**
Winterswijk		6	21	7		**34**
Totaal	**1**	**74**	**79**	**52**	**36**	**242**

Tabel 2 Aantal Halt-interventies en processen-verbaal

	Halt-interventies	Processen-verbaal	
		Luxe verzuim	Absoluut en relatief verzuim
Aalten			
Berkelland		1	5
Bronckhorst	1	1	1
Doesburg		1	1
Doetinchem	8	6	2
Montferland	5	8	5
Oost Gelre	1	1	1
Oude IJsselstreek	3	4	1
Winterswijk	6	1	6
Totaal	**24**	**23**	**22**

Bijlage 3. Vsv'ers in beeld

Tabel 1 Nieuwe vsv'ers naar soort onderwijs

	vo				mbo			
	Landelijk		RMC Achterhoek		Landelijk		RMC Achterhoek	
	N	%	N	%	N	%	N	%
2021/2022	4.283	0,48%	62	0,40%	25.544	6,43%	371	4,05%
2022/2023	4.698	3	84	0,55%	24.286	6,42%	356	4,15%
2023/2024	6.142	3	101	0,68%	22.308	6,05%	316	3,80%

	vavo				totaal			
	Landelijk		RMC Achterhoek		Landelijk		RMC Achterhoek	
	N	%	N	%	N	%	N	%
2021/2022	693	11,28%	12	8,28%	30.520	2,37%	445	1,79%
2022/2023	717	11,55%	12	9,38%	29.701	2,34%	452	1,88%
2023/2024	713	9,69%	13	9,03%	29.163	2,29%	430	1,84%

Bron: VSV dashboard. N = aantal.

Tabel 2 Aantal vsv'ers naar leeftijd 2024-2025

Leeftijd	Leeftijd t.t.v. vsv-melding	Leeftijd op 18 september 2025
<18 (pro/vso)	19	7
18	1347*	236
19	450	471
20	238	499
21	150	510
22	44	525*
Totaal	**2.248**	**2.248**

Bron: JVS

*450 binnen één maand nadat zij 18 jaar zijn geworden!

*12 hiervan zijn nét 23 geworden in het nieuwe schooljaar!

	(s)bo Basis onderwijs Speciaal basis onderwijs			
	Naar school binnen gemeente	Naar school binnen regio (buiten gemeente)	Naar school buiten regio	(S)BO totaal
Aalten	97,70%	2,10%	0,10%	**2.133**
Berkelland	97,20%	1,30%	1,50%	**2.940**
Bronckhorst	86,50%	8,50%	5,00%	**2.340**
Doesburg	68,40%	3,90%	27,80%	**648**
Doetinchem	97,30%	2,40%	0,40%	**4.567**
Montferland	92,20%	3,90%	3,90%	**2.632**
Oost Gelre	96,20%	3,60%	0,20%	**2.201**
Oude IJsselstreek	92,60%	7,10%	0,30%	**2.776**
Winterswijk	98,00%	1,70%	0,30%	**2.182**
Totaal	**94,10%**	**3,70%**	**2,20%**	**22.419**

Bron: JVS, peildatum 1 januari 2025

Tabel 3 Aantal jongeren per gemeente van 23 t/m 26 jaar (peildatum 1 januari 2025)

	23 jaar	24 jaar	25 jaar	26 jaar	23 t/m 26 jaar	5 t/m 26 jaar
Aalten	298	303	300	290	1.191	**6.434**
Berkelland	482	472	445	406	1.805	**9.748**
Bronckhorst	367	385	334	317	1.403	**7.720**
Doesburg	108	113	93	120	434	**2.212**
Doetinchem	700	761	714	712	2.887	**14.379**
Montferland	418	419	418	375	1.630	**8.132**
Oost Gelre	331	331	328	332	1.322	**6.868**
Oude IJsselstreek	461	433	403	403	1.700	**8.895**
Winterswijk	315	312	331	326	1.284	**6.683**
Totaal	**3.480**	**3.529**	**3.366**	**3.281**	**13.656**	**71.071**

Bron: CBS statline, peildatum 1 januari 2025

Bijlage 4. Waar gaan kinderen naar school?

(v)so Speciaal onderwijs Voortgezet speciaal onderwijs *(alle cluster 1 t/m 4 scholen)*				vo Voortgezet onderwijs (incl. praktijk onderwijs)				mbo Middelbaar beroepsonderwijs				Totaal
Naar school binnen gemeente	Naar school binnen regio (buiten gemeente)	Naar school buiten regio	S(V)O totaal	Naar school binnen gemeente	Naar school binnen regio (buiten gemeente)	Naar school buiten regio	VO totaal	Naar school binnen gemeente	Naar school binnen regio (buiten gemeente)	Naar school buiten regio	MBO totaal	
0,00%	94,10%	5,90%	**85**	75,00%	24,60%	0,40%	**1.451**	0,00%	76,00%	24,00%	701	**4.370**
73,20%	15,80%	11,00%	**209**	58,40%	11,40%	30,20%	**2.167**	0,00%	41,30%	58,70%	1.076	**6.392**
0,00%	68,30%	31,70%	**126**	9,30%	61,70%	29,00%	**1.834**	0,30%	59,10%	40,60%	783	**5.083**
0,00%	72,70%	27,30%	**77**	0,00%	38,90%	61,10%	**475**	0,00%	46,90%	53,10%	224	**1.424**
68,00%	22,60%	9,40%	**319**	92,50%	5,10%	2,40%	**3.103**	74,00%	0,00%	26,00%	1.290	**9.279**
34,80%	51,40%	13,80%	**181**	20,20%	59,60%	20,20%	**1.626**	0,00%	66,80%	33,20%	733	**5.172**
56,00%	38,70%	5,30%	**150**	76,80%	21,60%	1,70%	**1.429**	0,00%	61,80%	38,20%	686	**4.466**
0,00%	96,80%	3,20%	**188**	60,20%	39,50%	0,30%	**1.880**	0,00%	76,80%	23,20%	917	**5.761**
0,00%	90,90%	9,10%	**66**	81,90%	14,60%	3,60%	**1.457**	0,00%	66,50%	33,50%	644	**4.349**
36,90%	**51,40%**	**11,70%**	**1.401**	**59,30%**	**27,90%**	**12,80%**	**15.422**	**13,60%**	**50,90%**	**35,50%**	**7.054**	**46.296**

Colofon

Redactie: Jet Philipsen, Karin Wensink, Lieselot Scholten,
Renske Seesink-Joling en Rianne Hulshof
Eindredactie: Tekstbureau Elise Schouten
Productie: Rosenmullers Communicatie & Organisatie
Vormgeving: DailyDaisy
Fotografie: Wilbert van Woensel

LEREN WERKT

lerenwerkt.nu